

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی
طرح درس (lesson plan)

(برای یک جلسه از درس، برای مثال ۲ ساعت از کلاس درس در یک هفته)

- دانشکده: طب ایرانی گروه آموزشی: داروسازی سنتی مقطع و رشته تحصیلی: PhD داروسازی سنتی

- نام درس: متون طب و داروسازی سنتی ۲ تعداد واحد: ۱/۵ نوع واحد: ۰/۵ نظری و ۱ عملی پیش نیاز: متون طب و داروسازی سنتی ۱
- زمان برگزاری کلاس: روز: چهارشنبه ساعت: ۸ تا ۱۰:۳۰ مکان برگزاری: طرح جامع دانشکده طب ایرانی
- تعداد دانشجویان: نفر مسئول درس: دکتر نامدار مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر نامدار

- شرح دوره: (لطفا شرح دهید) (جایگاه درس در کوریکولوم مصوب)
- برای آشنایی با کتب گذشته طب و داروسازی ایرانی و آماده‌سازی دانشجویان جهت استفاده از متون طب عربی مربوطه و ترجمه آسان آنها ضروری است مباحثی از قواعد زبان عربی به آن‌ها آموزش داده شود و برای مراجعه به کتابهای لغت جهت بدست آوردن معنی لغات و کلمات آموزش لازم را دریافت نمایند.
- هدف کلی: (همان هدف بینابینی طرح دوره است)
- آشنایی با متون مختلف پزشکی ایران در سده‌های گذشته
- آشنایی با قواعد صرفی در عربی و شناخت ساختار کلمات و نحوه ساخت کلمات لازم برای فهم متون.
- آشنایی با قواعد نحوی و انواع جملات لازم برای فهم متون و چگونگی کشف معانی کلمات در متون
- آشنایی با ترجمه جملات و متون طب و داروسازی ایرانی که در سالهای گذشته نوشته شده است
- آشنایی حکیمان و آثار آن‌ها و لغات طب و داروسازی در آن آثارشان
- ترجمه بخش‌های منتخب از کتب طب عربی حکیمان و اطباء در گذشته.
- در نهایت هدف کلی را می‌توان چنین مطرح نمود: آماده‌سازی دانشجویان برای استفاده از متون طب عربی مهم و ترجمه آسان آنها با استفاده از کتب لغات و اصطلاحات

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی
طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه اول:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- ...تعریف علم صرف و نحو را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ...انواع کلمه را را فهرست کند. (هدف شناختی)
- ...مفهوم متن منتخب از کتاب **المسائل فی الطب للمتعلّمین** را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- لغات متنمنتخب از کتاب **المسائل فی الطب للمتعلّمین** را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	علم صرف و نحو	علم صرف و نحو	۱۲۰
		اوزان کلمات		
		متن کتاب المسائل فی الطب للمتعلّمین		

اهداف رفتاری جلسه دوم :

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- انواع فعل ثلاثی مزید را بیان نموده و مثالی رای آنها ذکر نماید.
- افعال متصرف و غیرمتصرف را توضیح دهد.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب فردوس الحکمه فی الطب را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	افعال متصرف و غیرمتصرف (ماضی، مضارع، امر) فعل ثلاثی مزید	افعال متصرف و غیرمتصرف , فعل ثلاثی مزید	۱۲۰
		فردوس الحکمه فی الطب		

اهداف رفتاری جلسه سوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- اسمهای معرب و مبنی را با مثال توضیح دهد.
- اسمهای معرفه و نکره را با مثال توضیح دهد.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب المنصوری فی الطب را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسمهای معرب و مبنی و معرفه و نکره	اسم از نظر اعراب و معرفه	۱۲۰
		المنصوری فی الطب		

اهداف رفتاری جلسه چهارم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- .... اسم متصرف و غیر متصرف را با مثال توضیح دهد.
- اسم جامد و مشتق را با مثال توضیح دهد.
- اسم تصغیر و نسبت را با مثال توضیح دهد.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب طب الفقراء و المساکین را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسم متصرف و غیر متصرف و اسم جامد و مشتق و اسم تصغیر و نسبت طب الفقراء و المساکین	اسم متصرف و غیر متصرف	۱۲۰

اهداف رفتاری جلسه پنجم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- اسم مفرد، تثنیه و جمع را ذکر نمایید.
- ..... و اسم مذکر و مونث.....را فهرست کند.
- ..... اسم مقصور و ممدود و منقوص.....را توضیح دهد.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب کامل الصناعة الطبیة را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسم مفرد، تثنیه و جمع و اسم مذکر و مونث و اسم مقصور و ممدود و منقوص و اعداد اصلی و ترتیبی	انواع اسم	۱۲۰
		کامل الصناعة الطبیة		

اهداف رفتاری جلسه ششم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- علم نحو و عامل و معمول و اعراب و بنا را ذکر نمایید.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب المائة فی الطب را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۶
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	علم نحو و عامل و معمول و اعراب و بنا المائة في الطب	عامل و معمول	۱۲۰

اهداف رفتاری جلسه هفتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- انواع اعراب فعل مضارع و اسم، اسم‌های مبنی و ضمیر را ذکر نمایید.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب القانون فی الطب را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	انواع اعراب فعل مضارع و اسم، اسم‌های مبنی و ضمیر	اعراب فعل و اسم	۱۲۰
		القانون فی الطب		

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی
طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه هشتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- اسم اشاره و موصول و استفهام، مرکب مزجی، معمول های فعل (فاعل و مفعول)...را ذکر نمایید.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب عیون الأنباء فی طبقات الأطباء را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسم اشاره و موصول و استفهام، مرکب مزجی، معمول های فعل (فاعل و مفعول)	اسم اشاره و موصول و استفهام، و برخی از معمول های فعل	۱۲۰
		عیون الأنباء فی طبقات الأطباء		

اهداف رفتاری جلسه نهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- معمول‌های فعل (ادامه مفعول و حال و تمییز و نائب فاعل)...را ذکر نمایید.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب الشامل فی الصنعة الطبیة را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۹
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	معمول‌های فعل (ادامه مفعول و حال و تمییز و نائب فاعل) الشامل فی الصنعة الطبیة	معمول‌های فعل	۱۲۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی
طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه دهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مبتدا و خبر، اقسام فعل، لازم و متعدی، معلوم و مجهول، افعال ناقصه و مقاربه... را ذکر نمایید.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب الموجز فی الطب را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	مبتدا و خبر، اقسام فعل، لازم و متعدی، معلوم و مجهول، افعال ناقصه و مقاربه	مبتدا و خبر	۱۲۰
		الموجز فی الطب		

اهداف رفتاری جلسه یازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- افعال مدح و ذم، فعل تعجب، حروف عامل، حروف جر، را ذکر نمایید.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب خلاصه القانون فی الطب (قانونچه) را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۱
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	افعال مدح و ذم، فعل تعجب، حروف عامل، حروف جر، منصوب به نزع خافض خلاصه القانون فی الطب (قانونچه)	انواعی از افعال و حرف جر	۱۲۰

اهداف رفتاری جلسه دوازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- حروف ناصب فعل مضارع و اسم، حروف ندا، حروف مشبیه بالفعل را ذکر نمایید.
- لغات جملات متن مذکور از کتاب شرح الأسباب و العلامات را تحلیل صرفی کرده و متن مذکور را ترجمه نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۲
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	حروف ناصب فعل مضارع و اسم، حروف ندا، حروف مشبیه بالفعل	انواع حروف	۱۲۰
		شرح الأسباب و العلامات		

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۳
				مدت زمان (دقیقه)
امتحان کتبی و شفاهی	پرسش و پاسخ	روخوانی و ترجمه متن مفرده عناب	روخوانی و ترجمه کتاب الشامل	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه چهاردهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۴
				مدت زمان (دقیقه)
امتحان کتبی و شفاهی	پرسش و پاسخ	روخوانی و ترجمه متن مفرده هلیله (بخش اول)	روخوانی و ترجمه کتاب الشامل	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۵
				مدت زمان (دقیقه)
امتحان کتبی و شفاهی	پرسش و پاسخ	روخوانی و ترجمه متن مفرده هلیله (بخش دوم) و افتیمون	روخوانی و ترجمه کتاب الشامل	۱۲۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی
طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه شانزدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۶
				مدت زمان (دقیقه)
امتحان کتبی و شفاهی	پرسش و پاسخ	روخوانی و ترجمه متن مربوط به مفردات منتخب از کتاب الحاوی	روخوانی و ترجمه کتاب الحاوی	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه هفدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه 17
				مدت زمان (دقیقه)
امتحان کتبی و شفاهی	پرسش و پاسخ	روخوانی و ترجمه متن مربوط به مفردات منتخب از کتاب قانون	روخوانی و ترجمه کتاب قانون	۱۲۰ دقیقه